

I REKOMENDACIJA

Tema. Išimtinis nukrypimas nuo reikalavimų dėl trumpiausių poilsio ir ilgiausių vairavimo laikotarpių ieškant sustojimui tinkamos vietos.

Straipsnis. Reglamento (EB) Nr. 561/2006 12 straipsnis.

Taikomas principas. Pagal 12 straipsnio nuostatas vairuotojui leidžiama nukrypti nuo 6–9 straipsniuose nurodytų reikalavimų dėl trumpiausių poilsio ir ilgiausių vairavimo laikotarpių ieškant sustojimui tinkamos vietos. Pagal šį straipsnį vairuotojui nuo reglamento nukrypti neleidžiama, jei priežastys žinomos prieš prasidedant kelionei. Jis sudarytas taip, kad vairuotojai sprendimą galėtų priimti, kai kelionės metu netikėtai tampa nebeįmanoma laikytis reglamento, t. y. kai iškyla neįprastų, nuo vairuotojo noro nepriklausančių ir akivaizdžiai neišvengiamų sunkumų, kurių negalima numatyti, net jei dedamos deramos pastangos. Pagal nukrypti leidžiančią nuostatą taip pat užtikrinamas asmenų, transporto priemonės bei krovinio saugumas ir reikalaujama, kad visais atvejais būtų atsižvelgiama į eismo saugumą keliuose.

Trys šalys turi konkrečius įsipareigojimus tokiais atvejais:

1) Transporto įmonė turi atidžiai planuoti saugią vairuotojo kelionę ir numatyti, pavyzdžiui, nuolatinės eismo spūstis, oro sąlygas ir galimybę pasinaudoti atitinkamomis sustojimo vietomis, t. y. ji turi taip organizuoti darbą, kad vairuotojai galėtų laikytis reglamento; be to, ji turi atsižvelgti į tai, kad būtų vykdomi siuntėjų ir draudimo bendrovių reikalavimai dėl saugaus sustojimo.

2) Vairuotojas turi griežtai laikytis taisyklių ir nenukrypti nuo vairavimo laikotarpių, nebent netikėtai susidaro išimtinės aplinkybės ir tampa nebeįmanoma laikytis reglamento nekeliant pavojaus eismo saugumui keliuose arba asmenų, transporto priemonės ar krovinio saugumui. Jei vairuotojas nusprendžia, kad būtina nukrypti nuo reglamento ir kad tai nekels pavojaus eismo saugumui keliuose, tai sustojęs jis iškart privalo ranka įrašyti nukrypimo pobūdį ar priežastį (bet kuria Bendrijos kalba tachografo registracijos lape, įrašymo įrangos išspausdintame spaudinyje arba darbo grafike).

3) Kontroliuojantis pareigūnas turi vadovautis profesine nuožiūra, kai kontroliuoja vairuotoją ir vertina, ar nukrypimas nuo vairavimo laikotarpių yra pateisinamas.

Vertindamas nukrypimo teisėtumą pagal 12 straipsnį jis atidžiai nagrinėja visas aplinkybes, įskaitant šiuos dalykus:

a) vairuotojo važiavimo įrašų istoriją, kai norima nustatyti vairuotojo veiklos modelį ir patikrinti, ar vairuotojas paprastai laikosi vairavimo ir poilsio laiko normų ir ar nukrypimas yra išimtinis;

b) nuo vairavimo laikotarpių neturi būti nukrypstama dažnai, nukrypimas turi būti nulemtas išimtinių aplinkybių, pavyzdžiui, didelių eismo įvykių, labai blogų oro sąlygų, eismo nukreipimo aplinkkeliais, vietos nebuvimo stovėjimo aikštelėje ir t. t. (*Šis galimų išimtinių aplinkybių sąrašas yra tik pavyzdinis. Vertinimo principas yra toks, kad galimo nukrypimo nuo vairavimo laikotarpių motyvas neturi būti iš anksto žinomas ar net numatomas*);

c) turi būti laikomasi dienos ir savaitės vairavimo laikotarpių, taigi stovėjimo vietos ieškantis vairuotojas neturi „įgyti laiko“ viršydamas vairavimo laikotarpius;

d) nukrypstant nuo taisyklių dėl vairavimo laiko neturi sumažėti būtinų pertraukų skaičius, dienos ir savaitės poilsis.

Pastaba. Europos Teisingumo Teismo byla C-235/94.